

HTML

Prvi dio

Pregled

- Uvod
- Struktura
- Elementi i tagovi - uvod
- Atributi
- Vrste tagova
 - Tekst
 - Formatiranje
 - Linkovi
 - Div i span
 - Liste
 - Slike
 - Tabele

Uvod

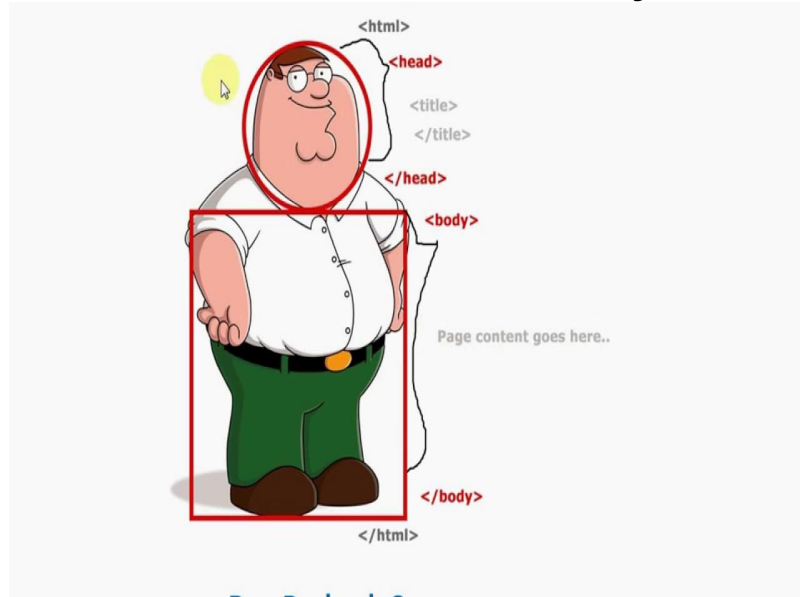
- HTML - HyperText Markup Language
- Služi za kreiranja samog sadržaja strane
- Prvi put pomenut od strane Tim Berners-Lee-a
- Ekstenzija HTML dokumenata je .html
- [W3Schools](https://www.w3schools.com/html/) za početak

Struktura

- Tri glavna elementa HTML strukture: html, head i body

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    ...
  </head>
  <body>
    ...
  </body>
</html>
```


- `<!DOCTYPE>` - predstavlja tip dokumenta, pomaže pretraživaču da ispravno prikaže stranicu

Elementi i tagovi - Uvod

- Elementi su osnovni blokovi HTML strane
 - Možemo uzeti kuću kao HTML stranu, onda takođe možemo posmatrati prozore, vrata, krov, pločice, namještaj, itd. kao elemente HTML strane
- Elementi se sastoje od tagove i sadržaja između njih (opciono)
- Tagovi opisuju šta se nalazi između njih, nazivi tagova **malim slovima**
- Postoje dva tipa elemenata:
 - `<tag>...</tag>` - pair elementi HTML dokumenta
 - `<tag/>` - "self-closing tags" ili "void tags", zovu ih i empty elements
- Pretraživač na osnovu tipa taga zna kako da prikaže element na strani (u pozadini pretraživač koristi parser)
- Tri osnovna su:
 - `<html> </html>` - root element HTML strane, može da sadrži samo head i body elemente
 - `<head>... </head>` - element koji sadrži meta informacije o dokumentu
 - `<body>... </body>` - element koji sadrži vidljivi dio stranice

Atributi

- Atributi pružaju dodatne informacije o HTML elementima
- Uvijek se definišu u startnom tagu (<tag>, a ne u </tag>)
- Najčešće se definišu kao par ključ/vrijednost (key="value")
- Primjeri:
 - `<p title="I'm a tooltip">` - title je key, value je I'm a tooltip
 - ``
 - `<input required />`
 - `<p style="color:red">I am a paragraph</p>`
 - ``
 - **Napomena:** dobro je pisati vrijednosti atributa u "" iako nije obavezno osim ako se vrijednost atributa sastoji od više riječi
 - **Napomena:** ako koristite navodnike za vrijednost atributa, predlaže se da spoljni budu dvostruki, a unutrašnji (koji čine vrijednost atributa) jednostruki

Vrste tagova, tekst (1)

- HTML headings
 - `<h1>`, `<h2>`, `<h3>`, `<h4>`, `<h5>`, `<h6>`
 - `<h1>` ima najveći prioritet, dok `<h6>` ima najmanji
 - Koriste se kad želimo da dodijelimo naslov dijelu teksta
 - Koristite HTML headings samo za naslove. Ne koristite headings tagova da bi tekst bio VEĆI ili **boldovan**. Ovo se preporučuje zbog SEO-a
 - Primjer: `<h1>` Naslov `</h1>`
 - `<hr/>` - horizontalna linija
- HTML paragraphs
 - `<p>`
 - Koriste se za grupisanje djelova teksta u odvojene paragrafe
 - U `<p>` se stavlja samo tekst
 - `
` - novi red, `<pre>` - za rješavanje primjera ispod bez `
`
 - Primjer:

`<p>`
My Bonnie lies over
the ocean.
`</p>`

`<p>`My Bonnie lies over the ocean.`</p>`

Vrste tagova, formatiranje (2)

- Tagovi za formatiranje teksta
 - `` - Bold tekst
 - `` - Bitan tekst - bolji za SEO
 - `<i>` - Italic tekst
 - `` - Naglašen (Emphasized) tekst - bolji za SEO
 - `<mark>` - Markiran tekst
 - `<small>` - Mali tekst
 - `` - Precrtan tekst
 - `<ins>` - Podvučen (Inserted) tekst
 - `<sub>` - Subscript tekst
 - `<sup>` - Superscript tekst
- Citati
 - `<q>` - citat, dodaje " " za tekst u `<q> ... </q>`
 - [Dodatni sadržaj](#)

Vrste tagova, linkovi (3)

- Linkovi (hyperlinks), mogu se naći gotovo na svim web stranicama. Oni omogućavaju korisniku da prelazi sa jedne stranice na drugu
 - `Link text`
 - Atribut **href** ima vrijednost linka do kog se stiže na klik
 - Atribut **target** čija je vrijednost `_blank` omogućava otvaranje linka u novom tabu
 - Linkovi ne moraju da budu text, to mogu da budu i slike ili drugi HTML elementi
 - **Napomena:** U slučaju da se ne stavi `/` na kraju linka (ako se otvara folder) moguće je serveru greškom poslati 2 request-a
 - Primjer 1: `Visit our HTML tutorial`
 - Primjer 2:

```
<a href="default.asp">  
    
</a>
```
 - [Dodatno pročitati](#)

Vrste tagova, div i span (4)

- Tag div

- Sam po sebi ne radi ništa
- Služi za grupisanje više elemenata u jednu cjelinu
- Olakšava stilizovanje cijelog bloka, vrlo koristan sa CSS-om
- Koristićete ga vrlo često, npr. postovi na blogu su odvojenu na različite div elemente
- Primjer:

```
<div>  
  <a href="https://aka.ms/visual-studio-code">Visual Studio Code</a>  
  <a href="https://www.codepen.io">CodePen</a>  
</div>
```

- Tag span

- Grupiše manje cjeline teksta, takođe kao i div, sa po sebi ne radi ništa, ali vrlo koristan sa CSS-om
- Primjer:
- `<p>Here is some text. This text is in a span but it doesn't look any different.</p>`
- [Dodatno pročitati](#)

Vrste tagova, liste (5)

- Postoje dva tipa listi i to unordered i ordered
- Elementi listi se označavaju sa tagom ``
- Unordered
 - liste se najčešće koriste za nabrojanje stvari gdje redosled nije bitan, ``
 - CSS atribut `list-style-type` služi za definisanje stila elemenata liste
 - disc - marker liste označen kao tačka, default
 - Circle - marker liste označen kao krug
 - Square - marker liste označen kao kvadrat
 - None - uklonjanje markera elementa liste
 - Primjer

```
<ul style="list-style-type:circle">
  <li>Coffee</li>
  <li>Tea</li>
  <li>Milk</li>
</ul>
```

Vrste tagova, liste-2 (6)

- Ordered
 - Liste se najčešće koriste za nabrojanje stvari gdje raspored jeste bitan, ``
 - Ovdje je bitan atribut `type` kojim se definiše tip markera elemenata liste
 - `type="1"` - elementi liste će biti označeni numerički počevši od 1, default
 - `type="A"` - elementi liste će biti označeni alfabetski velikim slovima
 - `type="a"` - elementi liste će biti označeni alfabetski malim slovima
 - `type="I"` - elementi liste će biti označeni velikim rimskim brojevima
 - `type="i"` - elementi liste će biti označeni malim rimskim brojevima
 - **Napomena:** za numerički tip moguće je definisati start

```
<ol type="a">  
  <li>Coffee</li>  
  <li>Tea</li>  
  <li>Milk</li>  
</ol>
```

```
<ol start="50">  
  <li>Coffee</li>  
  <li>Tea</li>  
  <li>Milk</li>  
</ol>
```

- Često se koriste u kombinaciji sa CSS-om za kreiranje navigacionog menija. Za više detalja poročitati [dodatak](#)

Vrste tagova, slike (7)

- Slike se koriste vrlo često na stranicama
 - ``
 - Vrijednost atributa `src` sadrži lokaciju do slike, sa nekog remote servera ili sa vašeg servera
 - U slučaju da slika ne može da se otvori prikazaće se vrijednost iz `alt`
 - Napomena: alt atribut je obavezan da bi se stranica korektno validirala
 - Atributi `width` i `height` služe za definisanje širine i visine slike, međutim ovo je moguće specificovati i putem CSS-a
 - HTML daje mogućnost prikaza i animiranih slika, GIFs
 - Koristi se po nekad tag `<map>`, što je u stvari slika sa klikabilnim površinama
 - HTML5 uveo `<picture>` element ali svi pretraživači ne podržavaju ovaj tag
 - Slike su jedan od najvećim problema pri optimizaciji sajta
 - Treba voditi računa o tome kakav kvalitet slike se učitava na različitim rezolucijama
 - [Dodatno pročitati](#)

Vrste tagova, tabele (8)

- Tabele se definišu sa `<table>` tagom, možete ih posmatrati kao matrica
 - Svaka tabela se sastoji od redova, `<tr>`
 - Header tabele označava se sa `<th>`
 - Polja tabele označavaju se sa `<td>`
 - `<td>` mogu da sadže bilo koji HTML element
 - Za dodavanja naslova `<caption>`
 - Stilove tabele moguće je mijenjati CSS-om
 - Razmak između redova/kolona
 - Razmak između polja
 - Boje redova, polja
 - Veličinu tabele, vrste, kolone
 - Itd.
 - [Dodaci](#)

```
<table>
  <tr>
    <th>Firstname</th>
    <th>Lastname</th>
    <th>Age</th>
  </tr>
  <tr>
    <td>Jill</td>
    <td>Smith</td>
    <td>50</td>
  </tr>
  <tr>
    <td>Eve</td>
    <td>Jackson</td>
    <td>94</td>
  </tr>
</table>
```

Pitanja?